

Haarlem

Gemeente Haarlem

Mr. B.B. Schneiders

Burgemeester van Haarlem

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Bestuur

Datum 12 juni 2012
kenmerk 2012/204995
Contactpersoon H.M. van de Kamp
Doorkiesnummer 023-511 3821
Onderwerp Prostitutie/mensenhandel

Geachte leden van de Commissie Bestuur,

Door de inwerkingtreding van de wettelijke opheffing van het bordeelverbod in 2000 is prostitutie een legale bedrijfsactiviteit geworden en hebben gemeenten de wettelijke bevoegdheid gekregen om prostitutie te reguleren. De gemeente Haarlem heeft hiervoor in 2000 haar prostitutiebeleid vastgesteld dat beoogt de exploitatie van prostitutie naar aard, omvang en aantal te reguleren; dit hield de invoering van een vergunningstelsel voor prostitutie in. Het Haarlems prostitutiebeleid is gericht op de beheersing en regulering van prostitutie door het aantal seksinrichtingen en escortbedrijven te maximeren.

Om de exploitatie van prostitutie te kunnen beheersen is naast regulering ook handhaving van de prostitutieregelgeving vereist. Hiervoor worden alle vergunde seksinrichtingen en escortbedrijven regelmatig gecontroleerd. Sinds de vaststelling van het prostitutiesanctiebeleid wordt ook door de gemeente krachtig opgetreden tegen illegale en strafwaardige exploitatievormen van prostitutie. In 2007 en 2008 zijn alle vergunde prostitutiebedrijven uitgebreid gescreend met behulp van de Wet BIBOB. Nieuwe vergunningaanvragen zijn ook uitgebreid getoetst aan de Wet BIBOB.

In Haarlem zijn 18 vergunde seksinrichtingen, waar onder 5 raamprostitutiebedrijven en 3 erotische massagesalons. Daarnaast zijn er op dit moment 2 escortbedrijven in Haarlem. Het is onbekend welk aantal prostituees werkzaam is in de gemeente Haarlem, omdat dit niet geregistreerd wordt.

De laatste tijd heeft er een verschuiving plaatsgevonden waarbij het aanbod van thuisprostitutie en al dan niet kleinschalige escort aanzienlijk is gestegen en steeds minder gebruik wordt gemaakt van vaste seks-inrichtingen. Met name escort is moeilijk te controleren omdat er geen concrete informatie is waar de escortdienst plaatsvindt. Vanwege het intensieve toezicht op de vergunde seksinrichtingen zijn

Haarlem

2

er de afgelopen jaren weinig misstanden gesignaleerd in de Haarlemse seksinrichtingen.

Sinds een paar jaar hebben de gemeenten Amsterdam en Alkmaar de controle op de prostitutie-sector geïntensiveerd, waardoor mogelijk een waterbedeffect kan ontstaan waarbij illegale prostitutie zich kan verplaatsen naar Haarlem. Dit is des te meer reden voor Haarlem om toezicht en opsporing op het gebied van illegale prostitutie en mensenhandel op een hoog niveau te houden en alert te blijven op ontwikkelingen in de markt.

Informeren gemeenteraad

De gemeenteraad heeft gevraagd naar de stand van zaken omtrent prostitutie en mensenhandel in de gemeente Haarlem en heeft daartoe een aantal vragen geformuleerd tijdens de raadsvergadering d.d. 7 november 2011. Het college zal de gemeenteraad in het voorjaar van 2012 informeren in hoeverre de gemeente vorm geeft aan de hierna in vraag 1 t/m 5 beschreven situaties.

Vraag 1

Het versterken van de bewustwording en de rol van afdelingen binnen de gemeente Haarlem die door hun functie signalen of indicaties van mensenhandel (waarbinnen illegale prostitutie) kunnen krijgen of constateren, zoals dienstverlening (GBA) en handhavende afdelingen;

In 2011 is door de expert mensenhandel van de regiopolitie Kennemerland in het kader van het ontwikkelen van bewustwording een workshop gegeven aan de bouw- en milieu-inspecteurs van de afdeling Handhaving Bebouwde Omgeving. Daarnaast heeft de regiopolitie Kennemerland veelvuldig contact met de Afdeling GBA, loket immigratie, omdat signalen van mensenhandel zich hier het eerst kunnen voordoen.

De Afdeling Veiligheid en Handhavingsregie waar tevens het kennisknooppunt Haarlem van het RIEC Noord-Holland is ondergebracht heeft contact gelegd met het Immigratieloket, de Vreemdelingenpolitie en de expert mensenhandel over mogelijke casussen en wisselt informatie met deze organisaties uit.

Door het Veiligheidshuis Kennemerland is een folder ontwikkeld waarin wordt gewezen op het herkennen van problemen met betrekking tot loverboys. Deze folder is verspreid onder diverse organisaties, waaronder de Bureau's Jeugdzorg, scholen en organisaties die betrokken zijn bij het jongerenwerk.

Vraag 2

Het versterken van bewustwording en de rol van betrokken partners bij de bestuurlijke aanpak van mensenhandel (waarbinnen illegale prostitutie), zoals het RIEC, omliggende gemeenten, de politie, het Openbaar Ministerie, het Veiligheidshuis Kennemerland, de GGD en andere partners;

De contacten met de diverse ketenpartners zijn de afgelopen periode vanaf 2010 aanzienlijk geïntensiveerd. Hierdoor biedt de politie bijvoorbeeld veel vaker dan voorheen bestuurlijke rapportages op het gebied van mensenhandel aan het RIEC,

Haarlem

3

waarbij het RIEC op basis van deze bestuurlijke rapportages andere gemeenten in de regio adviseert omtrent de bestuurlijke aanpak en aanbevelingen doet die vervolgens door de betreffende gemeenten kunnen worden uitgevoerd. Door het Prostitutie Controle en Mensenhandelteam van de regiopolitie Kennemerland zijn er in 2010 en 2011 in totaal 10 bestuursrapportages opgemaakt met betrekking tot casussen in gemeenten in Kennemerland en aangeboden aan het RIEC.

In 2010 is door het RIEC Noord-Holland een onderzoek gedaan naar seksadvertenties. Hiervoor zijn voor een periode van 3 maanden alle seksadvertenties op diverse websites en in verschillende kranten verzameld en geanalyseerd. Hieruit ontstond een beeld van welke aanbieders van seksuele diensten er in de regio zijn en kon worden beoordeeld of deze al dan niet in het bezit van een vergunning dienden te zijn. Op basis van dit onderzoek zijn aandachtsvestigingen gestuurd naar de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer en andere gemeenten in Noord Holland, met het advies daarop te handhaven.

Het onderzoek van het RIEC Noord Holland is beschreven als de Methodiek "Inzicht in de prostitutiebranche". Dit is ontwikkeld om toe te werken naar een volledig beeld van de prostitutiebranche in een bepaald geografisch gebied. Teneinde te kunnen handhaven op het delict mensenhandel binnen de prostitutiebranche is het belangrijk om een goed en zo volledig mogelijk beeld te hebben van deze branche. Deze methodiek is op de website van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) geplaatst en is op deze wijze beschikbaar voor gemeenten in de regio.

Vraag 3

De wijze waarop de betrokken partners meldingen van (mogelijke) misstanden kunnen doen;

Betrokken partners kunnen via meerdere kanalen meldingen doen van misstanden op het gebied van mensenhandel. Zij kunnen dit, afhankelijk van de aard van de misstand, melden bij het Scharlaken Koord en andere maatschappelijke instellingen, de GGD, het RIEC, via een speciaal emailadres voor klachten met betrekking tot loverboys, via Meld Misdaad Anoniem en via de vreemdelingenpolitie, de zedenpolitie en de reguliere politiebureaus.

Vraag 4

De bestuurlijke aanpak van illegale prostitutie en mensenhandel en de samenhang in de bestuurlijke en strafrechtelijke aanpak;

Landelijk is gebleken dat er veel signalen zijn van illegale massagesalons, wellness-studio's en nagelstudio's. In de gemeente Haarlem zijn er vanaf 2010 verschillende massagesalons en nagelstudio's bijgekomen. In 2011 heeft de GGD in opdracht van de gemeente Haarlem bij deze ondernemingen onderzoeken ingesteld op basis van de hygiëne-eisen. Hier is één concrete casus uit naar voren gekomen. Er is geen informatie gevonden waaruit blijkt dat nagelstudio's seksuele diensten aanbieden.

In de gemeente Haarlem zijn in de jaren 2010 en 2011 een aantal illegale massagesalons gesloten. Een probleem waar men op stuit bij de aanpak van massagesalons die illegaal seksuele diensten aanbieden is de bewijslast. Er moet

feitelijk vastgesteld worden dat de betreffende diensten worden aangeboden. Dit kan alleen als de opsporingsambtenaar dan wel de toezichthouder zich als klant voordoet. In de opsporing leidt dit al gauw tot uitlokking, dit is uiteraard niet toegestaan. In het toezicht zijn er wel mogelijkheden hiervoor, zo blijkt uit de adviesrapportage Chinese Wellness van het RIEC Haaglanden/Hollands Midden. Hierin staat beschreven dat de gemeente Den Haag gebruik heeft gemaakt van het middel van inzetten van pseudo-klanten. Men heeft een gemeentefunctionaris ingezet om een afspraak te maken bij een betreffende massagesalon, deze afspraak zorgt ervoor dat er in ieder geval een of meerdere masseuses in de salon aanwezig zijn op het afgesproken tijdstip. Voordeel van deze werkwijze is dat het maken van de afspraak bij een eventueel strafproces niet als uitlokking wordt gezien, mits er niet specifiek om seksuele diensten wordt gevraagd, deze afweging is in het bestuursrecht niet aan de orde. (Bron: Adviesrapportage RIEC Chinese Wellness).

Daarnaast is er in 2010 en in 2011 een casus geweest met betrekking tot illegale prostitutie vanuit een woning. In beide gevallen is een einde gemaakt aan deze illegale prostitutie.

In 2011 zijn er door het Prostitutie Controle en Mensenhandelteam van de regiopolitie Kennemerland, afdeling Vreemdelingenpolitie in totaal 11 onderzoeken gedaan naar aanleiding van meldingen over illegale seksbedrijven of advertenties. Over 2010 zijn er geen gegevens beschikbaar bij de Vreemdelingenpolitie.

Vraag 5

Het aanpassen van het huidige prostitutie beleid op basis van de voorgenomen 'Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche' en de samenwerking met andere partners op basis van die voorgenomen wet.

De nieuwe prostitutiewet is veel strenger dan de huidige wetgeving en biedt onder meer voorschriften voor vergunningen en weigering- en intrekkinggronden.

In verband met de komst van de nieuwe Wet regulering prostitutie is in opdracht van de Bestuurscommissie Openbare Veiligheid de projectgroep regionaal prostitutiebeleid opgericht. Deze projectgroep heeft als opdracht:

1. Inzichtelijk maken welke verplichtingen op basis van de nieuwe prostitutiewet uitgevoerd moeten worden. Inzichtelijk maken voor welke (nieuwe) wettelijke voorschriften regionale samenwerking gewenst is en welke daarvan lokaal uitgevoerd moeten worden
2. Uitvoering geven aan het besluit om een voorstel omtrent de herziening uit te schrijven in een projectplan waarbij bovengenoemd inzicht een leidraad is.

In juni 2011 is gestart met de projectgroep regionaal prostitutiebeleid. Deze projectgroep bestaat uit vertegenwoordigers uit de gemeenten in Kennemerland, GGD, het RIEC, de Belastingdienst, het Openbaar Ministerie en de politie. Het doel van de projectgroep was om de

Haarlem

5

mogelijkheden tot regionale samenwerking te onderzoeken en een gezamenlijk advies uit te brengen of de werkzaamheden, voortvloeiend uit de nieuwe wetgeving het beste op regionaal niveau of op lokaal niveau kunnen worden uitgevoerd. De projectgroep heeft inmiddels een veelomvattend beleidsadvies opgesteld dat nog moet worden voorgelegd aan de Bestuurscommissie Openbare Veiligheid. Zodra er door het BCOV regionaal draagvlak voor dit beleidsadvies is verkregen, zal dit nader gecommuniceerd worden.

Indien de raad meer informatie wenst omtrent de omvang van de prostitutie en mensenhandel ben ik uiteraard bereid hierin te voorzien. Hierbij kan gedacht worden aan een presentatie door de expert mensenhandel van de Regiopolitie Kennemerland.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

De burgemeester,

Mr. B.B. Schneiders